

Fakulteten för hälsa- natur och teknikvetenskap

Forskarutbildningskurs

Beslut om inrättande av kursen

Kursplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap 2013-04-26 (Dnr HNT 2013/22), att gälla från och med vt13.

KOD

2FYS014

Forskarutbildningsämne/område

Fysik

Kursbenämning (svenska och engelska)

Liegrupper och Liealgebror

Lie groups and Lie algebras

Högskolepoäng

7,5 hp/ECTS

Undervisningspråk

Undervisning sker på svenska eller engelska.

Utbildningsnivå

Forskarnivå

Målgrupp och behörighetskrav

Behörighetskrav är att doktoranden är registrerad på en forskarutbildning i fysik eller matematik, eller lägst har en magisterexamen i fysik eller matematik eller motsvarade.

Kursens mål

Kursen syftar till att de studerande skall tillägna sig kunskaper (såväl grundläggande som fördjupade) om Liegrupper, Liealgebror samt relaterade matematiska strukturer och metoder, som förekommer t ex i beskrivningen av symmetrier inom fysiken.

Efter genomgången kurs skall doktoranden kunna

- identifiera kontinuerliga symmetrier i mekaniska, kvantmekaniska och kvantfältteoretiska system och beskriva dem med hjälp av de relevanta matematiska strukturerna

- definiera begreppen Liegrupp, Liealgebra, enkel Liealgebra, Kac-Moodyalgebra, representation, modul, högstviktsmodul, omslutande algebra m.m.
- detaljerat redogöra för centrala aspekter av strukturteorin och representationsteorin för Liealgebror, såsom nilpotens, lösbarhet, halvenkelhet, irreducibla representationer, Vermamoduler, duala representationer, tensorprodukt, rot- och viktsdiagram, Killing-formen, Cartan-Weyl-basen m.m.
- beskriva konstruktionen av affina Liealgebror genom loopalgebror och central utvidgning
- beskriva klassificeringen av ändligtdimensionella representationer av komplexa halvenkla Liealgebror, samt beräkna deras karaktärer genom Weyls karaktärsformel
- redogöra för relationer mellan Liegrupper och Liealgebror
- återge klassificeringen av ändligtdimensionella komplexa enkla Liealgebror och av affina Liealgebror samt sammanfatta de viktigaste stegen i beviset av klassificeringen
- förklara sammanhangen mellan reella och komplexa halvenkla Liealgebror
- använda datorprogram för att genomföra beräkningar för komplexa enkla Liealgebror och deras representationer

Kursens huvudsakliga innehåll

Undervisningen sker i form av föreläsningar, räkneövningar, fördjupningsarbeten såväl individuella som i mindre grupper, samt litteraturstudier.

Följande teman behandlas:

- definition av samt struktur- och representationsteori för ändligtdimensionella Liegrupper och Liealgebror samt Kac-Moodyalgebror
- klassificeringen av ändligtdimensionella komplexa enkla Liealgebror och av affina Liealgebror, Cartan-Weyl-basen, rötter och enkla rötter, Chevalley-basen
- Weylgruppen och rotsystem, rot- och viktdiagram; omslutande algebran och Verma-moduler, irreducibla högstviktsmoduler, Weyl- och Weyl-Kac-karaktärsformler
- duala representationer, tensorprodukt av representationer, Racah-Speiser-algoritmen för reduktion av tensorprodukter
- Liegrupper, relationer mellan Liegrupper och Liealgebror, Maurer-Cartan-teori
- Reella halvenkla Liealgebror

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument

Examination

Examination sker i form av inlämningsuppgifter, skriftlig och muntlig presentation av fördjupningsarbeten samt muntlig tentamen.

Kursintyg

Kursintyg erhålls på begäran av studenten.

Kvalitetsuppföljning

Kursledningen ska främja en kontinuerlig dialog om lärandeprocesser och måluppfyllande. En skriftlig utvärdering genomförs vid kursavslutningen i kombination med en gemensam diskussion av studenter och lärares erfarenheter kring varje aspekt som kan framkomma. Kursvärderingen sammanställs av utförandeansvarig institution i enlighet med fakultetens kvalitetsarbete och tillställs Fakultetsnämnden senast terminen efter genomförd kurs.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan underkänd (U) eller godkänd (G).

Övrigt

Litteraturlista

Kursbenämning: Liegrupper och Liealgebror, 2FYS014, 7,5 högskolepoäng/ECTS (forskarnivå)

J. Fuchs and C. Schweigert: *Symmetries, Lie Algebras and Representations*, Cambridge University Press, ISBN 9780521541190

Referenslitteratur:

P. Cvitanovic: *Group Theory - Classics Illustrated*, <http://www.cns.gatech.edu/GroupTheory>